

N:o 99.

Af Herr **Jöns Persson:** *Dels om upphäfvande af den kommunen åliggande skyldighet att bygga och underhålla bostäder åt provincialläkare, dels om anslag till hyresersättning åt provincialläkare, dels ock om lön åt provincialläkare inom södra delen af Sunnerbo härad.*

Sträfvanden i vår tid med vetenskaplig forskning till mensklighetens lyftning och förbättring gå onekligen i stora framsteg i många riktningar. Det kan dock icke fordras att allt kan samtidigt uträttas, men uti ett afseende synes mig som man vore allt för stillastående, nemligen deri att man icke beaktar den viktiga omständigheten att göra det möjligt att få skicklig och duglig läkarevård tillgänglig för landtbefolkningen, isynnerhet i de glest befolkade och vidsträckta trakter, som äro afsedda för vissa provincialläkaredistrikter. Det härad jag tillhör, Sunnerbo härad, med en befolkning af mer än 40,000 invånare och ytvidden lika stor om icke större än hela Blekinge län, har icke mer än en provincialläkare, hvilken har sin station i Ljungby, och flera äro de trakter i häradet på fulla 6 mils afstånd från läkarebostad, och mångfaldiga äro de tillfällen då allt för långa tider erfordras för att träffa läkaren i ett så vidsträckt läkaredistrikt, hvadan de lidande medmenniskorna ofta få vara i saknad af läkarevård i rätt tid, hvilket otvifvelaktigt medför att många få en förtidig död. Är tillika en sjuk i knapp ekonomisk ställning, är det icke möjligt för den att få läkarehjelp, emedan kostnaderna för den långa resan m. fl. omkostnader gå till så högt belopp, att den fattige vid tanken derpå måste blifva utan läkarehjelp; flera gånger hafva försök blifvit gjorda att få inrättad en ny läkarestation på en central punkt i södra delen af häradet vid Traherys gästgifvaregård, men försöken hafva strandat derigenom, att kommunerna hafva skyldighet bygga och underhålla läkare-

bostad, helst som alltid finnes några personer som afstyrka, härledande sig endast af kallsinnighet och fruktan för de utgifter, som kommunen måst underkasta sig för anskaffande och underhållande af läkarebostad, som icke heller må anses så ringa i en fattig och mager ort; och så länge nämnda bostads bestämmelser qvarstå, får en ganska stor del af befolkningen vara i saknad af en någorlunda beqväm och nödig läkarevård. Det förefaller mig som en sådan bestämmelse icke är den rättaste. Det lär icke heller kunna bestridas, att det måste anses som en statens pligt att så mycket som möjligt ordna det, att dess medlemmar i alla orter kunna för rimliga kostnader erhålla läkarevård.

Uti Kongl. Maj:ts proposition till innevarande Riksdag inhemtas, att Kongl. Maj:t på framställning af provincialläkare och Sundhetskollegium begärt generel löneförhöjning för alla provincialläkare; huruvida denna löneförhöjning är nödvändig, tillåter jag mig icke fälla omdöme, men nog bekräftar erfarenheten att åtminstone läkare på landet taga rundligt betaldt för sina resor och göromål. Klart är det också att duglig läkare förtjenar genom sin verksamhet ganska ansevärd summor.

Omtanken för läkarnes bergning och lönetillökning må uppfattas hur som helst, så qvarstår dock den omständigheten, att man icke i något fall beaktat allmänhetens behof genom denna framställning.

Mig synes det varit mera nödvändigt gjort framställning om förändring i skyldigheten att bygga och underhålla läkarebostad och såmedelst afskaffa sagda skyldighet från kommunerna, och i stället tilldela provincialläkarna en årlig hyresersättning, dervid skulle inträffa, om läkaren vore mera tillgänglig blefve han mycket mera anlitad, hvaraf framkomme en stor fördel för så väl allmogen som ock ökade inkomster för läkaren, vida öfverstigande det belopp som föreslagits som löneförhöjning. Att saken är behjertansvärd hoppas jag ingen lär bestrida.

På grund af det anförda vågar jag föreslå:

1:o) att Riksdagen för sin del beslutar upphäfvandet för kommunerna att hädanefter bygga och underhålla läkarebostäder;

2:o) ställes till Kongl. Maj:ts förfogande ett reservationsanslag tillräckligt för att meddela provincialläkare, som härefter tillsättas, en årlig hyresersättning, förslagsvis 500 kronor.

För den händelse detta allmänna förslag icke skulle vinna Riksdagens bifall, anhåller jag lika vördsamt på förut omförmälda skäl, att Riksdagens samtliga ledamöter taga sina vanlottade medbröders behof i ömt behjertande.

att Riksdagen täcktes ställa till Kongl. Maj:ts förfogande en lön för en provincialläkares anställande inom södra delen af Sunnerbo härad, jemte årlig hyresersättning till samme, förslagsvis 500 kronor.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 26 Januari 1878.

Jöns Persson.
